

ΦΩΝΗ ΤΩΝ
ΠΑΤΕΡΩΝ

5

‘Αγίου Ἰωάννου
τοῦ Χρυσοστόμου

Ο ΘΡΙΑΜΒΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΡΑΚΛΗΤΟΥ
ΩΡΩΠΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Πρόλογος

ΤΟ ΔΩΡΟ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ είναι άνεκτίμητο. Άλιμον σ' ὅποιον τό στερήθηκε. Η άνεστιότητα καί ή δρφάνια θά ἐπηρεάζουν ἀδιάκοπα τίς ἐκδηλώσεις του, θά τραυματίζουν βαθιά τόν ψυχικό του κόσμο, θά τόν ἀπογυμνώνουν σταδιακά ἀπό καθετί τό ἀνώτερο καί θά τόν κατεβάζουν στό ἐπίπεδο τοῦ ἔξελιγμένου κτήνους, ἐκεῖ ἀκριβῶς πού τοποθετοῦν τόν ἄνθρωπο μέ τή μυωπία τους οἱ ὑλιστές, γιά νά πετύχουν ἔτσι τήν αὐτοδικαίωσή τους.

Ἡ ζωή τοῦ πιστοῦ είναι πλημμυρισμένη μέ φῶς. Μιά πανίσχυρη δύναμη τόν γεμίζει αἰσιοδοξία, εἰρήνη, ἐλπίδα, χαρά, βοηθώντας τον νά νικάει τίς δυσκολίες τῆς ζωῆς, ν' ἀντιμετωπίζει ἡρωικά κι αὐτόν ἀκόμα τό θάνατο.

Βασική αἵτια τῆς ἀπιστίας είναι ἡ ζωή τῆς τρυφῆς καί τῆς ἀμαρτίας. Γιά τήν τρυφή είναι γραμμένο στήν Παλαιά Διαθήκη: «”Ἐφαγε ὁ ἴσραηλιτικός λαός καί χόρτασε, καί κλώτσησε τό Θεό ὁ ἀγαπημένος. Πάχυνε, χόντρυνε, ἔγινε θρεφτάρι, καί ἐγκατέλειψε τό Θεό, τόν πλάστη του, καί ἀπομακρύνθηκε ἀπό τό Θεό, τόν σωτήρα του» (Δευτ. 32:15). Ὁσο γιά τήν ἀμαρτία, ὅλοι οἱ λαοί σ' ὅλες τίς ἐποχές κατανόησαν, ὅτι ὑψώνει τεῖχος ἀδιαπέραστο ἄνάμεσα στόν ἄνθρωπο καί τό Θεό.

Είναι έντελως ἀσυμβίβαστη ἡ σκοτεινή ζωή τῆς ἀμαρτίας μέ τό φῶς μιᾶς ζωντανῆς πίστεως στὸν παντεπόπτη Θεό, πού «έτάζει καρδίας καὶ νεφρούς». Γι' αὐτό ἀκριβῶς είναι τόσο δύσκολο τὸ πνευματικὸ ἔαναζωντάνεμα μιᾶς πωρωμένης ψυχῆς. Καί γι' αὐτό δέν ἀρκοῦν οἱ «ἀποδεικτικοί» λόγοι τῆς ἀπολογητικῆς, ἀλλά χρειάζονται ὁπωσδήποτε ἡ θερμή προσευχή καί ἡ ἀγία ζωή τῶν χριστιανῶν, ὥστε μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ νά ἐπηρεάσουν ὅχι τόσο τό νοῦ ὅσο τήν καρδιά τῶν ἀπίστων. Τά λόγια δέν ἀρκοῦν στό ἔργο τῆς ἱεραποστολῆς. Ὁ ἴδιος δὲ Κύριος εἶπε: «Γιά χάρη τους ἐγώ ἀγιάζω τόν ἑαυτό μου, ὥστε καί αὐτοί νά είναι ἀγιασμένοι, μέ τή βοήθεια τῆς ἀλήθειας» (Ιω. 17:19).

Ο λόγος τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «Πρός τε Ἰουδαίους καὶ Ἑλληνας ἀπόδειξις ὅτι ἐστὶ Θεὸς δὲ Χριστός» είναι συναρπαστικός. Ο θεοφώτιστος νοῦς τοῦ μεγάλου ἵεράρχη, μέ τή γνωστή διαλεκτική του ἰκανότητα, πλέκει μιάν ἀλυσίδα πειστικῶν ἐπιχειρημάτων, τά ὅποια στηρίζει στή θαυμαστή ἔξαπλωση τῆς πίστεως, παρά τούς σκληρούς διωγμούς πού δέχθηκε ἀπό τά πρῶτα της βήματα. Ἔτσι, κεντρικός ἄξονας τοῦ λόγου είναι ὁ θρίαμβος τῆς Ἐκκλησίας καί κατακλείδα του ἡ αἰσιοδοξία γιά τό μέλλον της, πού ἐπαληθεύει σέ κάθε ἐποχή τήν προφητεία τοῦ Κυρίου: «Καὶ δέν θά τήν κατανικήσουν οἱ δυνάμεις τοῦ ἄδη» (Ματθ. 16:18).

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΡΑΚΛΗΤΟΥ

‘Ο Θρίαμβος τῆς Ἔκκλησίας

ΠΩΣ ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ Χριστός είναι Θεός; Στό βασικό αύτό ἐρώτημα ἃς μήν προσπαθήσουμε ν' ἀπαντήσουμε μέ τό ἐπιχείρημα τῆς δημιουργίας τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, γιατί ὁ ἄπιστος δέν θά τό παραδεχθεὶ. "Ἄν τοῦ ποῦμε ὅτι ἀνέστησε νεκρούς, θεράπευσε τυφλούς, ἔδιωξε δαιμόνια, οὕτε τότε θά συμφωνήσει. "Ἄν τοῦ ποῦμε ὅτι ὑποσχέθηκε ἀνάσταση νεκρῶν, βασιλεία οὐρανῶν καὶ ἀνέκφραστα ἀγαθά, τότε ὅχι μόνο δέν θά συμφωνήσει, ἀλλά καὶ θά γελάσει.

Πῶς λοιπόν θά τόν ὁδηγήσουμε στήν πίστη, καὶ μάλιστα ὅταν δέν είναι πνευματικά καλλιεργημένος; Ἀσφαλῶς μέ τό νά στηριχθοῦμε σέ ἀλήθειες, πού καὶ ἐμεῖς καὶ αύτός παραδεχόμαστε χωρίς καμιάν ἀντίρρηση καὶ ἀμφιθολία.

Σέ ποιό λοιπόν σημεῖο συμφωνοῦμε μαζί του ἀπόλυτα; Στό ὅτι ὁ Χριστός φύτεψε τήν Ἔκκλησία. 'Απ' αύτό θά φανερώσουμε τή δύναμη καὶ θ'

ἀποδείξουμε τή θεότητα τοῦ Χριστοῦ. Θά δοῦμε ὅτι εἶναι ἀδύνατο ν' ἀποτελεῖ ἀνθρώπινο ἔργο ἡ διάδοση τοῦ χριστιανισμοῦ σ' ὅλη τήν οἰκουμένη μέσα σέ τόσο σύντομο χρονικό διάστημα. Καί μάλιστα, ὅταν ἡ χριστιανική ἡμική προσκαλεῖ στήν ἀνώτερη ζωή ἀνθρώπους μέ κακές συνήθειες, δούλους τῆς ἀμαρτίας. Καί ὅμως, ὁ Κύριος κατόρθωσε νά ἐλευθερώσει ἀπ' ὅλα αὐτά ὅχι μόνο ἐμᾶς, μά ὀλόκληρο τό ἀνθρώπινο γένος.

Κι αὐτό τό κατόρθωσε χωρίς νά χρησιμοποιήσει ὅπλα, χωρίς νά ξιδέψει χρήματα, χωρίς νά κινητοποιήσει στρατούς, χωρίς νά προκαλέσει πολέμους. Τό κατόρθωσε ξεκινώντας μέ δώδεκα μόνο μαθητές, πού ἦταν ἄσημοι, ἀμόρφωτοι, φτωχοί, γυμνοί, ἄσπλοι...

Μέ τέτοιους ἀνθρώπους κατόρθωσε νά πείσει τά ἔθνη νά σκέφτονται σωστά, ὅχι μόνο γιά τήν παρούσα ζωή, ἀλλά καί γιά τή μέλλουσα. Μπόρεσε νά καταργήσει προγονικούς νόμους, νά ξεριζώσει ἀρχαίες συνήθειες καί νά φυτέψει νέες. Μπόρεσε ν' ἀποσπάσει τόν ἀνθρωπο ἀπό τόν εὔκολο τρόπο ζωῆς καί νά τόν ὀδηγήσει στό δύσκολο. Καί ὅλ' αὐτά τά κατόρθωσε, ἐνῶ ὅλοι Τόν πολεμοῦσαν, κι ἐνῶ ὁ ἴδιος είχε ύπομείνει ἐξευτελιστική σταύρωση καί ταπεινωτικό θάνατο!

΄Ασφαλῶς δέν συμβαίνουν αὐτά στούς ἀνθρώπους. Μᾶλλον τά ἀντίθετα τούς συμβαίνουν. “Οσο δηλαδή ζοῦν καί εύδοκιμοῦν οἱ ἴδιοι, τό ἔργο τους προοδεύει. “Οταν ὅμως πεθάνουν, καταστρέφεται μαζί τους ὅ,τι δημιούργησαν. Καί αὐτό

τό παθαίνουν ὅχι μόνο οἱ πλούσιοι οὕτε μόνο οἱ ἄρχοντες, ἀλλά καὶ οἱ κυβερνῆτες ἀκόμα. Γιατί καὶ οἱ νόμοι τους καταλύονται καὶ ἡ μνήμη τους σθήνει καὶ τ' ὄνομά τους ξεχνιέται καὶ οἱ ἔμπιστοι ἄνθρωποί τους παραγκωνίζονται.

Αὐτά συμβαίνουν σ' ἐκείνους, πού πρῶτα μ' ἔνα νεῦμα κυβερνοῦσαν λαούς καὶ ὁδηγοῦσαν στὸν πόλεμο ὀλόκληρες στρατιές. Σ' ἐκείνους, πού καταδίκαζαν σέ θάνατο καὶ ἀνακαλοῦσαν ἔξοριστους.

Στόν Κύριο ὅμως ἔγινε ἀκριβῶς τό ἀντίθετο. Θλιβερή ἦταν ἡ κατάσταση τοῦ ἔργου Του πρὶν τή σταύρωση: 'Ο Ἰούδας Τόν πρόδωσε, ὁ Πέτρος Τόν ἀρνήθηκε, οἱ ὑπόλοιποι μαθητές ἔφυγαν, γιά νά σωθοῦν, καὶ πολλοί πιστοί Τόν ἐγκατέλειψαν. Μόνος ἔμεινε ἀνάμεσα στούς ἔχθρούς. "Ομως, μετά τή σφαγή καὶ τό θάνατο, γιά νά μάθεις ὅτι δέν ἦταν ἀπλός ἄνθρωπος ὁ Σταυρωμένος, ἔγιναν ὅλα λαμπρότερα, φαιδρότερα, ἐνδοξότερα.

'Ο Πέτρος, ὁ κορυφαῖος ἀπόστολος, αὐτός πού πρὶν τή σταύρωση δέν ἄντεξε τήν ἀπειλή μιᾶς ὑπηρετριούλας, ἀλλά, μετά ἀπό τόσες οὐράνιες διδασκαλίες καὶ τή συμμετοχή του στά θεία Μυστήρια, εἴπε ὅτι δέν γνωρίζει τόν Κύριο, αὐτός ὁ ἴδιος, μετά τή σταύρωση, Τόν κήρυξε στά πέρατα τῆς οἰκουμένης. Ἀναρίθμητα πλήθη μαρτύρων θυσιάστηκαν, γιατί προτίμησαν νά θανατωθοῦν παρά ν' ἀρνηθοῦν τό Χριστό, ὅπως Τόν είχε ἀρνηθεῖ ὁ κορυφαῖος ἀπόστολος, τρομοκρατημένος ἀπό τήν ἀπειλή ἐνός κοριτσιοῦ. "Ολες τώρα οἱ χῶρες, ὅλες οἱ πόλεις, τά ἐρημικά

καί τά κατοικημένα μέρη, τόν Σταυρωμένο όμολογον. Σ' Αύτόν πιστεύουν οί βασιλιάδες κι οι στρατηγοί, οί ἄρχοντες καί οί ὑπατοί, οί δοῦλοι καί οί ἐλεύθεροι, οί ἀγράμματοι καί οί μορφωμένοι, οί βάρβαροι καί τά διάφορα ἔθνη τῶν ἀνθρώπων.

Ἄκομα κι ό μικρός καί ἀσήμαντος ἐκείνος τάφος, πού δέχθηκε τό αἰμόφυρτο μαρτυρικό σῶμα τοῦ Κυρίου, είναι τιμιότερος ἀπό χίλια βασιλικά παλάτια καί σεβαστός ἀκόμα καί στούς βασιλιάδες.

Τό παράδοξο μάλιστα είναι, ὅτι αύτό πού συνέβη στόν Κύριο, συνέβη καί στούς μαθητές Του. Γιατί αύτούς πού περιφρονοῦσαν καί φυλάκιζαν, αύτούς πού βασάνιζαν σκληρά μέ ἀναρίθμητα μαρτύρια, αύτούς ἀκριβῶς τούς ἴδιους, μετά τό θάνατό τους, τούς τιμοῦσαν περισσότερο κι ἀπό τούς βασιλιάδες.

Καί πῶς φαίνεται αύτό; Στή Ρώμη, οί αύτοκράτορες καί οἱ ὑπατοί καί οἱ στρατηγοί τά πάντα ἐγκαταλείπουν, καί τρέχουν νά προσκυνῆσουν τούς τάφους τοῦ ψαρᾶ Πέτρου καί τοῦ σκηνοποιοῦ Παύλου. Στήν Κωνσταντινούπολη, αύτοί πού φοροῦν τά στέμματα, θέλουν νά ἐνταφιαστοῦν ὅχι κοντά στούς τάφους τῶν ἀπόστολων, ἀλλά στά πρόθυρα τῶν ναῶν τους. Κι ἔτσι γίνονται οἱ βασιλιάδες θυρωροί τῶν ψαράδων! Μάλιστα δέν ντρέπονται γι' αύτό, ἀλλά καί καυχιῶνται. Καυχιῶνται ὅχι μόνο οἱ ἴδιοι, ἀλλά καί οἱ ἀπόγονοί τους.

“Οταν οἱ μαθητές τοῦ Χριστοῦ ἦταν μόνο δώ-

δεκα καί δέν ύπηρχε στή σκέψη κανενός ή 'Εκκλησία, ὅταν ἀκόμα ή ίουδαική συναγωγή ἀνθοῦσε καί ή ἀσεβής εἰδωλολατρία κυριαρχοῦσε σ' ὀλόκληρη σχεδόν τήν οἰκουμένη, ὁ Κύριος εἶχε προφητέψει: «Πάνω σ' αὐτή τήν πέτρα (δηλαδή πάνω στήν όμολογία πίστεως τοῦ Πέτρου) θά οἰκοδομήσω τήν Ἐκκλησία μου, καί δέν θά τήν κατανικήσουν οἱ δυνάμεις τοῦ ἄδη» (Ματθ. 16:18).

Διαπιστώνεις τήν ἀλήθεια αὐτῆς τῆς προφητείας; Βλέπεις τήν ἐκπλήρωσή της; Σκέψου πόσο σημαντικό γεγονός είναι ή ἔξαπλωση τῆς Ἐκκλησίας σχεδόν σ' ὅλη τή γῆ μέσα σέ σύντομο χρονικό διάστημα. Σκέψου πῶς ἄλλαξε τή ζωή τόσων ἐθνῶν καί ὀδήγησε στήν πίστη τόσους λαούς, πῶς κατάργησε προγονικά ἔθιμα, πῶς ἀπελευθέρωσε ἀπό μακροχρόνιες συνήθειες, πῶς σκόρπισε σάν σκόνη τήν κυριαρχία τῆς ἡδονῆς καί τή δύναμη τῆς ἀμαρτίας, πῶς ἔξαφάνισε σάν καπνό τήν ἀκάθαρτη τοίκνα τῶν θυσιῶν, τίς εἰδωλολατρικές τελετές, τίς βδελυκτές ἔορτές, τά ξόανα, τούς βωμούς καί τούς ναούς, πῶς οἰκοδόμησε παντοῦ ἄγια θυσιαστήρια, στήν πατρίδα μας καί στίς χῶρες τῶν Περσῶν, τῶν Σκυθῶν, τῶν Μαύρων, τῶν Ἰνδῶν. Τί λέω; Ἀκόμα καί στά Βρεταννικά νησιά, πού βρίσκονται μακριά ἀπό τή Μεσόγειο, στόν ὥκεανό, ἀπλώθηκε ἡ Ἐκκλησία καί χτίστηκαν θυσιαστήρια.

Τό ἔργο τῆς ἀπελευθερώσεως τόσων λαῶν ἀπό μακροχρόνιες αἰσχρές συνήθειες, καθώς καί ή μεταβολή τοῦ τρόπου τής ζωῆς ἀπό τόν εὔκολο στόν πολύ δύσκολο, είναι πράγματι θαυμαστό,

μᾶλλον ύπερθαύμαστο. Ἀποδεικνύει θεία ἐνέργεια, ἀκόμα κι ἂν κανείς δέν τό εἶχε ἐμποδίσει, ἀκόμα κι ἂν ἐπικρατοῦσε εἰρήνη καί πολλοί τό εἶχαν βοηθήσει. Γιατί ἡ ἔξαπλωση τῆς Ἐκκλησίας δέν ἐρχόταν σέ σύγκρουση μόνο μέ τήν ἀρχαία συνήθεια, ἀλλά καί μέ τήν ἡδονή, τόν εὐχάριστο τρόπο ζωῆς. Εἶχε δηλαδή δυό ισχυρούς ἀντιπάλους, πού τυραννοῦσαν τούς ἀνθρώπους: τή συνήθεια καί τήν ἡδονή.

“Οσα εἶχαν παραλάβει, πολλούς αἰῶνες πρίγ, ἀπό τούς πατέρες, τούς παπποῦδες καί τούς ἀρχαιότερους προγόνους, ἀκόμα κι ὅσα εἶχαν παραλάβει ἀπό φιλοσόφους καί ρήτορες, ὅλ’ αὐτά συμφώνησαν νά τά περιφρονήσουν, πράγμα ἐξαιρετικά δύσκολο. Ἔπρεπε ἀκόμα νά δεχθοῦν ἔναν νέο τρόπο ζωῆς, καί μάλιστα πολύ δυσκολότερο. Γιατί ἀπομάκρυνε ἀπό τήν τρυφή καί ὀδηγοῦσε στή νηστεία. Ἀπομάκρυνε ἀπό τή φιλαργυρία καί ὀδηγοῦσε στήν ἀκτημοσύνη. Ἀπομάκρυνε ἀπό τήν ἀσέλγεια καί ὀδηγοῦσε στήν ἀγνεία. Ἀπομάκρυνε ἀπό τό θυμό καί ὀδηγοῦσε στήν πραότητα. Ἀπομάκρυνε ἀπό τό φθόνο καί ὀδηγοῦσε στή φιλία. Ἀπομάκρυνε ἀπό τήν ἄνετη κι εὐχάριστη ζωή καί ὀδηγοῦσε στή δύσκολη, τή σκληρή, τή γεμάτη θλίψεις. Καί μάλιστα ὀδηγοῦσε σ’ αὐτήν ἐκείνους, πού εἶχαν συνηθίσει στή ζωή τῶν ἀνέσεων. Γιατί δέν ἔγιναν, βέβαια, χριστιανοί, ἄνθρωποι πού ζοῦσαν σ’ ἄλλους κόσμους καί δέν εἶχαν ἀμαρτωλές συνήθειες, ἀλλά ἔγιναν ἐκεῖνοι πού εἶχαν σαπίσει μέσα σ’ αὐτές καί εἶχαν γίνει πιό μαλακοί κι ἀπό τόν πηλό. Αύτούς κάλεσε νά βαδίσουν τόν σκλη-

ρό καί τραχύ δρόμο. Καί τούς ἔπεισε νά τόν βαδίσουν!

Πόσους ἔπεισε; "Οχι μόνο δύο ἡ δέκα ἡ εἴκοσι ἡ ἑκατό, ἀλλ' ἀμέτρητους. Καί μέ ποιούς τούς ἔπεισε; Μέ δώδεκα ἀνθρώπους ἀμόρφωτους, ἀκαλλιέργητους, ἄσημους, φτωχούς, χωρίς περιουσία, χωρίς σωματική δύναμη, χωρίς δόξα, χωρίς λαμπρή καταγωγή, χωρίς ρητορική ίκανότητα. Μέ δώδεκα ἀνθρώπους πού ἦταν ψαράδες, σκηνοποιοί, ὀλλόγλωσσοι. Γιατί οὕτε κάν τήν ἴδια γλώσσα δέν είχαν μέ τούς εἰδωλολάτρες. Μιλοῦσαν τήν ἑβραϊκή, πού ἦταν πολύ διαφορετική ἀπ' ὅλες τίς ἄλλες γλῶσσες. Μ' αὐτούς λοιπόν τούς δώδεκα οίκοδομήθηκε ἡ Ἐκκλησία καί ἀπλώθηκε στά πέρατα τῆς οἰκουμένης.

Καί δέν είναι μόνο τοῦτο τό θαυμαστό, ἀλλά καί τό ὅτι αύτοί οί λίγοι, οί φτωχοί, οἱ ἀμόρφωτοι καί περιφρονημένοι, πού βάλθηκαν ν' ἀλλάξουν τήν ἀνθρωπότητα, δέν ἔκαναν ἀνενόχλητοι τό ἔργο τους. Ἀπό παντοῦ ἀντιμετώπιζαν ἀναρίθμητους πολέμους. Τούς πολεμοῦσαν σέ κάθε ἔθνος καί σέ κάθε πόλη. Ἄλλα τί λέω γιά ἔθνη καί πόλεις; Σέ κάθε σπίτι ξεσηκωνόταν πόλεμος ἐναντίον τους. Ἡ διδασκαλία τους χώριζε πολλές φορές τό παιδί ἀπό τόν πατέρα, τή νύφη ἀπό τήν πεθερά, τόν ἑνα ἀδελφό ἀπό τόν ἄλλο, τό δοῦλο ἀπό τόν ἀφέντη, τόν ύπηκοο ἀπό τόν ἄρχοντα, τόν ἄνδρα ἀπό τή γυναίκα καί τή γυναίκα ἀπό τόν ἄνδρα. Στήν κάθε οίκογένεια δέν πίστευαν ὅλοι ταυτόχρονα, κι ἔτσι οί χριστιανοί ὑπέμεναν καθημερινές διαμάχες, ἀκατάπαυστες ἔχθροτητες, μύριους θανάτους.

Σάν κοινούς ἀντιπάλους καί ἔχθρούς ὅλοι τούς πολεμοῦσαν. Τούς καταδίωκαν οἱ βασιλιάδες, οἱ ἄρχοντες, οἱ ὑπήκοοι, οἱ ἐλεύθεροι, οἱ δοῦλοι, οἱ ὅχλοι, οἱ πόλεις. Καί δέν καταδίωκαν μόνο τούς ἴδιους, ἀλλά – πράγμα φοβερό – καταδίωκαν ἀκόμα καί τούς νεόφυτους κατηχούμενους, ἐκείνους δηλαδή πού μόλις είχαν πιστέψει.

Προξενοῦσε φρίκη καί ὄργη στούς εἰδωλολάτρες ἡ σκέψη νά ἐγκαταλείψουν τούς βωμούς, νά περιφρονήσουν τίς θυσίες, πού ὅλοι οἱ πατέρες καί οἱ πρόγονοί τους τελοῦσαν, καί νά πιστέψουν στόν Κύριο. Νά πιστέψουν σ' Αὐτόν πού ἔλαβε ἀνθρώπινη σάρκα ἀπό τήν Παρθένο Μαρία, πού δικάστηκε ἀπό τόν Πιλάτο, πού ἔπαθε ἀναρίθμητα δεινά κι ἔξευτελισμούς, πού ύπέμεινε τόν ἀτιμωτικό θάνατο, πού ἐνταφιάστηκε καί ἀναστήθηκε.

Τό παράδοξο μάλιστα είναι, ὅτι, ἐνῶ τά πάθη τοῦ Κυρίου ἦταν ἀναμφισβήτητα – πολλοί είχαν δεῖ τίς μαστιγώσεις, τά χτυπήματα, τά φτυσίματα, τά ραπίσματα, τό σταυρό, τούς χλευασμούς, τόν τάφο –, δέν συνέβαινε τό ἵδιο καί μέ τήν ἀνάσταση. Ὁ Κύριος, μετά ἀπό τήν ἀνάστασή Του, ἐμφανίστηκε μόνο σέ μαθητές. Παρά τό γεγονός αὐτό, μιλοῦσαν γιά τήν ἀνάσταση καί ἔπειθαν τούς λαούς καί οἰκοδομοῦσαν τήν Ἐκκλησία. Πῶς; Μέ ποιόν τρόπο; Μέ τή δύναμη τοῦ Κυρίου, πού τούς ἔστειλε νά κηρύξουν τό εὐαγγέλιό Του στά ἔθνη. Αὐτός ἦταν πού τούς ἄνοιξε τό δρόμο. Αὐτός διευκόλυνε τό δύσκολο ἔργο τους. "Ἄν δέν τούς βοηθοῦσε ἡ θεία δύναμη, οὔτε κάν θ' ἄρχιζε ἡ διάδοση τοῦ χριστιανισμοῦ.

Γιατί ἐνῶ οἱ τύραννοι ὀπλίζονταν ἐναντίον τῆς Ἐκκλησίας, ἐνῶ οἱ στρατιῶτες πρότειναν τά ὅπλα τους, ἐνῶ οἱ ὄχλοι μαίνονταν σάν ἀγριεμένη φωτιά, ἐνῶ ἡ κακή συνήθεια ἀντιπαρατασσόταν, ἐνῶ ρήτορες, σοφιστές, πλούσιοι, ἴδιῶτες καὶ ἀρχοντες ξεσηκώνονταν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, πιό ἰσχυρός κι ἀπό φλόγα, ἔκανε στάχτη τ' ἀγκάθια, καθάρισε τούς ἀγρούς κι ἔσπειρε τό λόγο τοῦ κηρύγματος. "Ἄλλοι ἀπό τούς πιστούς ρίχνονταν στίς φυλακές, ἄλλοι ἐξορίζονταν, ἄλλων οἱ περιουσίες δημεύονταν, ἄλλοι φονεύονταν, ἄλλοι διαμελίζονταν. Καί μολονότι οἱ χριστιανοί ἀντιμετωπίζονταν σάν κοινοί ἐγκληματίες, ὑπομένοντας κάθε εἴδος τιμωρίας, ἀτιμώσεως καὶ διωγμοῦ, ὅλο καὶ περισσότεροι ἔρχονταν στήν Ἐκκλησία. Μάλιστα, ὅχι μόνο δέν ἀποδαρύνονταν οἱ νέοι πιστοί ἀπό τά βασανιστήρια πού ἔβλεπαν νά ύπομένουν οἱ παλαιότεροι, ἀλλά γίνονταν προθυμότεροι! Μόνοι τους ἔτρεχαν ἀβίαστα, εὐγνωμονώντας τούς βασανιστές τους. Γίνονταν θερμότεροι στήν πίστη, βλέποντας τούς χειμάρρους τῶν αἵμάτων τῶν πιστῶν.

Εἶδες τήν ἀσύγκριτη δύναμη Ἐκείνου πού ἔκανε ὅλ' αὐτά τά θαύματα; Πῶς είναι δυνατό νά μή λυπτᾶται κανείς, ὑποφέροντας τέτοια φρικτά μαρτύρια; "Ομως αύτοί χαίρονταν, σκιρτοῦσαν! Αύτό ὄμολογει, σάν παράδειγμα, ὁ ἄγιος εὐαγγελιστής Λουκᾶς, πώς ἔγινε καί μέ τούς ἀποστόλους, τότε πού «ἔφυγαν ἀπό τό συνέδριο χαρούμενοι, γιατί ἀξιώθηκαν νά κακοποιηθοῦν γιά χάρη τοῦ Χριστοῦ» (Πράξ. 5:41).

Κι ἐνῶ οὕτ' ἔνα τοῖχο δέν μπορεῖ νά χτίσει κανείς μέ πέτρες καί ἀσβέστη ὅταν καταδιώκεται, οἱ ἀπόστολοι ἔχτιζαν τήν Ἐκκλησία σ' ὅλη τήν οἰκουμένη, ὑποφέροντας διωγμούς, φυλακίσεις, ἔξορίες καί μαρτυρικούς θανάτους. Καί δέν τήν ἔχτιζαν μέ πέτρες, ἀλλά μέ ψυχές, πράγμα πολύ δυσκολότερο. Γιατί δέν είναι τό ίδιο νά χτίζεις ἔνα τοῖχο μέ τό νά πείθεις διεφθαρμένες ψυχές ν' ἀλλάζουν τρόπο ζωῆς, νά ἐγκαταλείπουν τή δαιμονική μανία τους καί ν' ἀκολουθοῦν τή ζωή τῆς ἀρετῆς.

Τό κατόρθωσαν ὅμως αύτό, γιατί είχαν μαζί τους τήν ἀκαταμάχητη δύναμη τοῦ Κυρίου, πού είχε προφητέψει: «Θά οἰκοδομήσω τήν Ἐκκλησία μου, καί δέν θά τήν κατανικήσουν οἱ δυνάμεις τοῦ ἄδη» (Ματθ. 16:18).

Συλλογίσου πόσοι τύραννοι πολέμησαν τήν Ἐκκλησία καί πόσους φοβερούς διωγμούς ξεσήκωσαν ἐναντίον της... Ὁ Αὔγουστος, ὁ Τιβέριος, ὁ Γάιος, ὁ Νέρων, ὁ Βεσπασιανός, ὁ Τίτος καί οἱ διάδοχοί τους μέχρι τόν Μέγα Κωνσταντίνο, ἥταν ὅλοι εἰδωλολάτρες. Καί ὅλοι-ἄλλος ἡπιότερα, ἄλλος σκληρότερα- πολεμοῦσαν τήν Ἐκκλησία. Τήν πολεμοῦσαν ὅλοι. Κι ἂν μερικοί δέν ξεσήκωναν οἱ ίδιοι διωγμούς, ὅμως ή προσήλωσή τους στήν εἰδωλολατρία ύποκινοῦσε στόν ἀγώνα ἐναντίον τῆς Ἐκκλησίας ὅσους ἥθελαν νά τούς κολακέψουν.

Παρ' ὅλα αύτά, τά κακόθουλα σχέδια καί οἱ ἐπιθέσεις τῶν εἰδωλολατρῶν διαλύθηκαν σάν ίστοί ἀράχνης, σκορπίστηκαν σάν σκόνη, ἐξαφανίστηκαν σάν καπνός. Ἀλλά καί ὅσα σχεδία-

Ζαν ἐναντίον τῆς Ἐκκλησίας, ἔγιναν ἀφορμή νά προκύψει μεγάλη ώφέλεια στούς χριστιανούς. Γιατί δημιούργησαν τίς χορείες τῶν μαρτύρων, πού ἀποτελοῦν τό θησαυρό, τούς στύλους, τούς πύργους τῆς Ἐκκλησίας.

Βλέπεις λοιπόν τήθι θαυμαστή ἐκπλήρωση τῆς προφητείας; Πραγματικά, «οἱ δυνάμεις τοῦ ἄδη δέν θά τήν κατανικήσουν». Ἀπό τά παρελθόντα ὅμως, πίστευε καί γιά τά μέλλοντα. Καί στό μέλλον κανείς δέν θά μπορέσει νά νικήσει τήν Ἐκκλησία. Γιατί ἂν δέν κατόρθωσαν νά τήθι συντρίψουν ὅταν ἀριθμοῦσε λίγα μέλη, ὅταν ἡ διδασκαλία της φαινόταν καινούργια καί παράξενη, ὅταν τόσοι φοβεροί πόλεμοι καί τόσοι πολλοί διωγμοί ἀπό παντοῦ ξεσηκώνονταν ἐναντίον τῆς, πολύ περισσότερο δέν θά μπορέσουν νά τήθι βλάψουν τώρα, πού κυριάρχησε σ' ὅλη τήν οἰκουμένη, πού κυρίεψε ὅλα τά ἔθνη καί πού ἔξαφάνισε τούς βωμούς καί τά εἰδωλα, τίς γιορτές καί τίς τελετές, τόν καπνό καί τήν τοίκνα τῶν αἰσχρῶν θυσιῶν.

Πῶς πέτυχαν οἱ ἀπόστολοι ἔνα τόσο μεγάλο, ἔνα τόσο σπουδαῖο κατόρθωμα, ἔπειτα ἀπό τόσα ἐμπόδια; Ἄσφαλῶς μέ τήθι θεϊκή καί ἀκαταμάχητη δύναμη Ἐκείνου, πού προφήτεψε τή δημιουργία καί τό θρίαμβο τῆς Ἐκκλησίας. Αὐτό κανείς δέν μπορεῖ νά τό ἀρνηθεῖ, ἐκτός κι ἂν είναι ἀνόητος καί ἐντελῶς ἀνίκανος νά σκέφτεται.

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ